

ISSN 1899-864X

REDAKCJA
tel. 662 061 331**BENMAR**
POSZUKUJEMY
HANDLOWCÓW ORAZ
MECHANIKA
URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH
TEL: 607-042-741

OGŁOSZENIE

GMINA CIECHOCINElgiszewo dołączyło
do najlepszych

str. 3

GOLUB-DOBRZYŃO bezpieczeństwie
wiedzą niemal
wszystko

str. 4

GMINA RADOMIN

Pod patronem od 14 lat

str. 8

CZWARTEK

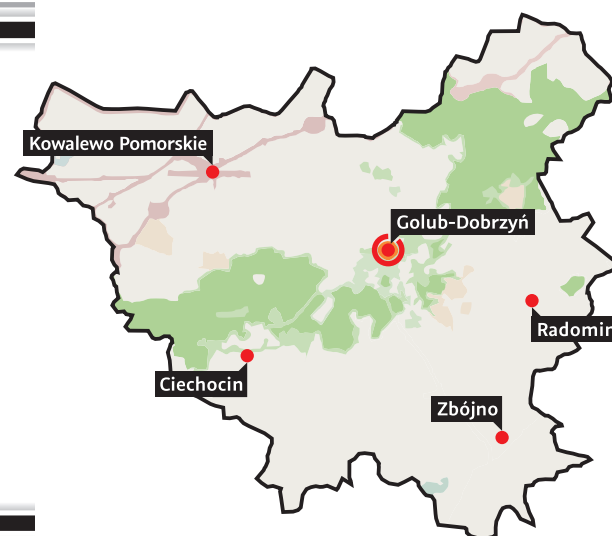
15 GRUDNIA 2022

ISSN: 1899-864X

2,49 zł

w tym 5% VAT

nr 50/2022 (736)

CGD**TYGODNIK REGIONU GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO**

Zapłacimy najwyższe podatki

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Radni Rady Miasta Golubia-Dobrzynia na ostatniej sesji zdecydowali o podniesieniu stawek podatków od nieruchomości do maksymalnej kwoty określonej przez Ministerstwo Finansów. Przyjęli także budżet na rok 2023

Głównym punktem obrad ostatniej sesji Rady Miasta Golubia-Dobrzynia była kwestia budżetu na przyszły – 2023 rok. Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy zaopiniowała planowany budżet pozytywnie, z pewnymi zastrzeżeniami. Urzędnicy RIO zwrócili uwagę, że osiągnięcie dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości obarczone jest ryzykiem, a ich planowanie powinno odbywać się z uwzględnieniem istniejących na rynku możliwości ich zbycia. Dochody zaplanowano na 70 milionów złotych, a wydatki ustalono w kwocie ponad 86 milionów złotych.

W budżecie zaplanowano także kredyt (17 milionów złotych), który ma pokryć realizację trzech klu-

czowych inwestycji: remont targowiska, modernizację stadionu oraz termomodernizację Zespołu Szkół Miejskich w Golubiu-Dobrzyniu. Radny Krzysztof Skrzyniecki zwrócił uwagę, że nie jest przeciwnikiem brania kredytu, jednak podkreślił, że według niego nie trzeba realizować remontu miejskiego targowiska. Tym samym można wziąć mniejszy kredyt.

Podobnego zdania był radny Franciszek Jagielski, który przypomniał, że już wcześniej apelował o remont targowiska ze środków, które miasto pozyskuje z tytułu opłat za korzystanie z placu targowego. Jest to kwota rzędu 250 tysięcy złotych rocznie. W budżecie na rok 2023 nie znalazł się remont ulicy

Słuchajskiej. Zwrócili na to uwagę radne Monika Kwidzińska i Dominika Piotrowska. Więcej o problemach z ulicą Słuchajską napiszemy w kolejnym numerze naszego tygodnika.

– Jeśli chodzi o drogi to mamy w budżecie zaplanowane budowę obwodnicy, ronda, budowę ulicy Sosnowej – odpowiedział Jacek Dogwiało, skarbnik miasta. – W tym projekcie przedłożonym tego typu zadania nie ma (przypis red. – ul. Słuchajskiej).

– Nie ma innych inwestycji w budżecie, których nie ma dokumentacji – mówił na sesji burmistrz Mariusz Piątkowski. – Mamy dofinansowanie 80-procentowe na targowisko, mamy dokumentację, na którą już wydaliśmy 100 tysięcy złotych i mamy zrezygnować i wprowadzić inne inwestycje? Ulica Słuchajska jest potrzebna. Wiele jest jeszcze w tym mieście do zrobienia. Rezygnowanie z czegoś, co już mamy dopięte, niemal już podpisaną umowę, to dla mnie jest szaleństwo.

dokończenie na str. 2

Golub-Dobrzyń

Kradli i podpalali. Teraz posiedzą

10 lat więzienia grozi 50-latkowi za kradzieże, kradzież z włamaniem i uszkodzenia mienia. Do zdarzeń doszło od końca września do listopada na terenie Golubia-Dobrzynia. Wspólnie z 50-latką za podpalenie koszy na śmieci i uszkodzenie ogrodzenia odpowie jego 56-letni kolega.

Mężczyźni mogą trafić do więzienia nawet na 10 lat

Policja z wydziału kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu zajmowali się sprawami kradzieży z włamaniem, kradzieżami i uszkodzeniami mienia, do których doszło na terenie miasta. Do pierwszego włamania doszło pod koniec września tego roku. Z budynku mieszkalnego w remoncie skradziono elektronarzędzia. Następnie z klatek schodowych zginęły dwa rowery górskie. Ostatnie zdarzenie miało miejsce 11 listopada przy ulicy Szosa Rypińska w Golubiu-Dobrzyniu. Wtedy nieznany sprawca podpalił dwa pojemniki mniejsze i dwa kontenery na śmieci. Spaleniu uległo również ogrodzenie.

Kryminalni, którzy zajęli się

sprawą, niemal miesiąc temu ustalili i zatrzymali pierwszego ze sprawców podpalenia. W zeszłym tygodniu zatrzymali na terenie Brodnicy i doprowadzili do tutejszej jednostki policji kolejnego podpalacza. Okazało się, że mężczyzna jest zamieszany dodatkowo w kradzież elektronarzędzi i kradzież dwóch rowerów. 50-latek usłyszał łącznie pięć zarzutów, a jego kolega wcześniej dwa zarzuty za uszkodzenie mienia.

Zgodnie z kodeksem karnym za kradzież z włamaniem grozi 10 lat pozbawienia wolności, za kradzież do 5, natomiast za zniszczenie i uszkodzenie cudzej rzeczy do 5 lat więzienia.

Opr. (Szyw), fot. KPP

Podziękował za portfel

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Komendant Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu inspektor Krzysztof Grugiel otrzymał podziękowanie od jednego z mieszkańców powiatu, za zaangażowanie policjantów w sprawę odzyskania skradzionego portfela z zawartością pieniędzy i dokumentów

Dzięki szybkiej reakcji dzielnicowego aspiranta Dariusza Krzeńskiego sprawca został szybko ustalony i zatrzymany. Portfel z zawartością wrócił do prawowitego właściciela. Przypominamy, że policjanci otrzymali zgłoszenie o pozostawieniu portfela w jednym z sklepów w Golubiu-Dobrzyniu

28 listopada około godziny 12.00. Z relacji zgłaszającego wynikało, że po wyjściu ze sklepu zorientował się, że nie ma w kieszeni portfela. Powrócił do sklepu, lecz zguby już tam nie było.

Dzielnicy, który zajął się sprawą, w pierwszej kolejności przejrzał monitoring. Na podsta-

wie nagrania i dobrej znajomości mieszkańców szybko wytypował sprawcę, a kryminalni już doskonale wiedzieli, gdzie go szukać. Mężczyzna przyznał się policjantom do kradzieży. Całe mienie od razu powróciło w ręce prawowitego właściciela. 72-latek usłyszał zarzuty. Niebawem stanie przed sądem.

– Raz jeszcze dziękujemy za pomoc i na ręce pana komendanta przekazujemy całemu komisarzowi życzenia wszelkiego dobra i satysfakcji ze wszystkich dobrych wysiłków ponoszonych dla dobra i bezpieczeństwa naszej lokalnej społeczności – podkreślił mieszkaniec miasta, który odzyskał portfel.

**Opr. (Szyw),
fot. KPP Golub-Dobrzyń**

Golub-Dobrzyń

Jeździł mimo zakazu

Policjanci z Golubia-Dobrzynia zatrzymali kolejnego kierującego, który złamał sądowy zakaz. Przypominamy, że w przypadku złamania sądowego zakazu prowadzenia pojazdów sprawca może trafić do więzienia na 5 lat. Dodatkowo sąd może zastosować karę dożywotniego zakazu kierowania.

Właśnie 5 lat więzienia grozi 31-latkowi, który złamał sądowy zakaz prowadzenia pojazdów. Mężczyzna został zatrzymany przez mundurowych w niedzielę (4 grudnia) o godzinie 23.30 na ul. PTTK w Golubiu-Dobrzyniu.

Po sprawdzeniu w policyj-

nej bazie danych okazało się, że mieszkaniec gminy Radomin posiada zakaz prowadzenia pojazdów obowiązujący go do lutego 2024 roku. Niebawem mężczyzna ponownie stanie przed sądem.

**Opr. (Szyw),
fot. ilustracyjne**

Golub - Dobrzyń

Zapłacimy najwyższe podatki

Dokończenie ze str. 1

Targowisko zgłosiliśmy do programu Polski Ład wspólnie jako burmistrz i rada.

Radna Piotrowska zwróciła jednak uwagę, że projekty były zgłaszane w momencie, gdy nie było tak wysokiej inflacji i wzrostu kosztów spowodowanych między innymi wojną na Ukrainie.

W planowanym budżecie znalazły się również środki – 430 tysięcy złotych, które miasto chce przeznaczyć na wykup mieszkań w planowanym od kilku lat bloku (RTBS) przy ulicy Twardowskiego. W ten sposób miasto chce przyspieszyć budowę bloku. Przed głosowaniem budżetu na rok 2023 radni zajęli się także uchwałą dotyczącą stawek podatku od nieruchomości dla mieszkańców oraz przedsiębiorców. W tym roku zdecydowali o podniesieniu stawek do maksymalnej kwoty ustalonej przez Ministerstwo Finansów (kwoty podajemy w tabeli). Wpływ do budżetu z tego tytułu wyniesie około 800 tysięcy złotych rocznie.

Za podniesieniem stawek podatku byli radni: Justyna Bestry, Andrzej Kuciński, Anna Paprocka, Józef Pietrzak, Łukasz Pietrzak, Jolanta Rzeszotarska, Marek Stawski oraz Konrad Za-

porowicz. Przeciw zagłosowali: Franciszek Jagielski, Monika Kwidzyńska, Dominika Piotrowska oraz Krzysztof Skrzyniecki. Wstrzymał się od głosu Aleksander Wichrowski. Nieobecni na sesji byli Hanna Grzywińska i Łukasz Bednarski.

W przypadku głosowania nad budżetem na rok 2023 przeciwko zagłosowali: Franciszek Jagielski, Monika Kwidzyńska, Dominika Piotrowska oraz Krzysztof Skrzyniecki. Pozostali obecni na sesji radni byli za. – Jest to budżet trudny, pełen wyzwań, ale mam nadzieję, że uda się go zrealizować zgodnie z założeniami – podsumował skarbnik miasta.

Na sesji radni także odrzucili petycję mieszkańców dotyczącą wstrzymania sprzedaży przez miasto dwóch działek przy ulicy Szosa Rypińska. Za nieuwzględnieniem petycji zagłosowali: Justyna Bestry, Andrzej Kuciński, Anna Paprocka, Józef Pietrzak, Łukasz Pietrzak, Jolanta Rzeszotarska, Marek Stawski, Konrad Zaporowicz. Przeciw byli: Franciszek Jagielski, Dominika Piotrowska oraz Krzysztof Skrzyniecki. Wstrzymała się od głosu Monika Kwidzyńska.

**Szymon Wiśniewski, fot.
video screen z sesji RM**

Stawki podatków obowiązujące w 2023 roku

Stawki podatku od nieruchomości:

1) od gruntów:

- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – 1,16 zł od 1 m² powierzchni,
- pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 5,79 zł od 1 ha powierzchni,
- pozostałych w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 0,61 zł od 1 m² powierzchni,
- niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – 3,81 zł od 1 m² powierzchni,

2) od budynków lub ich części:

- mieszkalnych – 1,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 28,78 zł od 1 m² powierzchni użytkowej, z wyłączeniem budynków lub ich części o pow. ponad 500 m² przeznaczonych na działalność handlową detaliczną spożywczą i spożywczo-przemysłową (łącznie z powierzchnią magazynową związaną z tą działalnością), dla których stosuje się stawkę – 28,78 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 13,47 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – 5,87 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 9,71 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

3) od budowli:

- rurociągów i przewodów sieci rozdzielczej zbiorowego zaopatrzenia w wodę, sieci kanalizacji zbiorczej służących do zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych o 0,85 % ich wartości określonej na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych
- pozostałych – 2 % ich wartości.

Elgiszewo dołączyło do najlepszych

GMINA CIECHOCIN ▶ W sobotę (10 grudnia) odbyła się uroczysta zbiórka z okazji wręczenia decyzji komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej o włączeniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Elgiszewie do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

Uroczystość rozpoczęła się złożeniem meldunku kujawsko-pomorskiemu komendantowi wojewódzkiemu PSP – nadbrygadierowi Jackowi Kaczmarkowi. Prezes OSP Elgiszewo druh Jerzy Ziętarski przywitał przybyłych gości, przedstawił rys historyczny jednostki oraz jej drogę do włączenia do KSRG. Następnie została odczytana decyzja komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej o włączeniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Elgiszewie do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, którą kujawsko-pomorski komendant wojewódzki PSP przekazał na ręce prezesa OSP Elgiszewo. W dalszej części głoś zabrali przybyli na zbiórkę goście, którzy pogratulowali druhom, że ich starania i upór zostały dostrzeżone i docenione.

Zbiórkę uświetnili swoją

Jednostka OSP Elgiszewo dołączyła do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

obecnością: kujawsko-pomorski komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej – nadbrygadier Jacek Kaczmarek, komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Go-

lubiu-Dobrzyniu – młodszy brygadier Witold Juszcak, dowódca Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Komendzie Powiatowej PSP w Golubiu-Dobrzyniu – starszy kapitan Zenon Szwaracki, prezes

zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej – druh Dariusz Mężykowski, prezes Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych

Rzeczypospolitej Polskiej Gminy Ciechocin – druh Piotr Malinowski, komendant gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Gminy Ciechocin – druh Michał Sztandarski, prezesi jednostek ochotniczych straży pożarnych należących do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego z terenu powiatu golubsko-dobrzyńskiego oraz władze powiatu – starosta Franciszek Gutowski oraz wicestarosta Danuta Malecka i wójt gminy Ciechocin Andrzej Okruciniński.

Tym samym z terenu powiatu golubsko-dobrzyńskiego do KSRG należą następujące jednostki OSP: Działyn, Kowalewo Pomorskie, Łubki, Nowogród, Radomin, Świętosław, Wielkie Rychnowo, Wrocki, Zbójno oraz Elgiszewo.

(Szyw),
fot. PSP

Golub-Dobrzyń

Debatowali nad rozwojem

W poniedziałek (12 grudnia) na zamku w Golubiu-Dobrzyniu odbyło się spotkanie członków Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia, do którego należą samorządy z powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Gospodarzami spotkania byli starosta Franciszek Gutowski i wicestarosta Danuta Malecka. Zaproszeni goście zostali uroczystie powitani przez prezesa PTTK Stefana Borkowicza. W spotkaniu brał udział zastępca prezydenta Torunia Adrian Mól oraz starostowie, burmistrzowie, wójtowie, dyrektorzy, naczelnicy wydziałów, koordynatorzy powiatowi i gminni odpowiedzialni za MOF

Torunia.

Wspólnie debatowano nad projektami ścieżek rowerowych i warunków jakie należy spełnić, aby projekty zostały zaakceptowane. Konsultowano koncepcję inwestycji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Kolejnym tematem jaki został poruszony, było podjęcie wspólnych projektów realizowa-

nych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dotyczących kształcenia ogólnego i zawodowego. Spotkanie zakończyła Anna Dzięczek, dyrektor wydziału rozwoju i programowania europejskiego, podsumowując działania stowarzyszenia i następnych etapów prac nad wspólną strategią ZIT dla MOF Torunia.

(Szyw), fot. SP

Golub-Dobrzyń

19-latek stracił prawko

Policjanci z Golubia-Dobrzynia zatrzymali do kontroli drogowej kierującego fiatem ducato. Młody kierowca stracił prawo jazdy. Okazało się, że miał ponad pół promila alkoholu we krwi.

W piątek (9 grudnia) o godzinie 12.40 w nocy na ulicy Katarzyńskiej policjanci zatrzymali do kontroli drogowej kierującego fiatem ducato. W momencie, kiedy podeszli do kierowcy, poczuł woń alkoholu.

Przeprowadzone badanie stanu trzeźwości u mieszkańca gminy Golub-Dobrzyń wykaza-

ło ponad 0,5 promila alkoholu. Teraz młody kierowca stracił uprawnienia do kierowania, które zdobył 16 listopada minionego roku. 19-latek stanie przed sądem. Grożą mu nawet 2 lat pozbawienia wolności.

Opr. (Szyw),
fot. ilustracyjne

O bezpieczeństwie wiedzą niemal wszystko

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ II (wojewódzki) etap Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności, który zorganizowano w Zespole Szkół nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu, wygrali: Adam Szydzik, Marcel Wiśniewski, Maciej Trojanowski, Mikołaj Mrozek, Bruno Bojanowski, Agata Badźmirowska, Jakub Winiecki, Damian Jabłoński, Stanisław Urbanelis oraz Amelia Rakszawska

Organizację olimpiady wspiera starostwo powiatowe w Golubiu-Dobrzyniu oraz jednostki Wojska Polskiego, policji i straży pożarnej

Swoje stanowiska zaprezentowali żołnierze, policjanci i strażacy

W tym roku Zespół Szkół nr 1 im. Anny Wazówny już po raz piąty znalazł się w gronie organizatorów szczebla okręgowego Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Patronem II etapu Olimpiady jest kujawsko-pomorski

kurator oświaty Marek Gralik oraz starosta golubsko-dobrzyński Franciszek Gutowski.

II etap olimpiady stał się elementem Dnia Bezpieczeństwa i Obronności, który zorganizowano w szkole. W ramach niego od-

była się prezentacja polskich służb mundurowych – Wojska Polskiego, Żandarmerii Wojskowej, Państwowej Straży Pożarnej i Policji.

Test wiedzy dotyczący obronności i bezpieczeństwa rozwiązywało kilkudziesięciu uczniów ze

szkół we Włocławku, Inowrocławiu, Brodnicy, Jabłonowie Pomorskim i Golubiu-Dobrzyniu (ZS nr 1). Ostatecznie do III etapu olimpiady – jako reprezentanci naszego województwa dostali się: Adam Szydzik, Marcel Wiśniewski, Maciej

Trojanowski, Mikołaj Mrozek, Bruno Bojanowski, Agata Badźmirowska, Jakub Winiecki, Damian Jabłoński, Stanisław Urbanelis oraz Amelia Rakszawska.

(Szyw), fot. ZS1

Gmina Zbójno

Bożonarodzeniowe konkursy

Jak co roku w połowie grudnia w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Wielgim odbył się konkurs na najładniejszy stroik bożonarodzeniowy.

Dzieci mogły wykazać się swoimi zdolnościami plastycznymi, kreatywnością, sprawnościami manualnymi. Stroiki były

wykonywane w grupach wychowawczych i klasach szkolnych, co sprzyjało integracji, a jednocześnie wprowadziło wychowanków

w zbliżający się szczególny czas świąt.

Opr. (Szyw)
Fot. nadesłane

Kowalewo Pomorskie

Bezpieczne mikołajki

Mundurowi z Kowalewa Pomorskiego czuwali nad bezpieczeństwem dzieci biorących udział w mikołajkach. Rozmawiali z nimi na temat zasad jakie należy zachowywać, aby powroty do domu były zawsze bezpieczne.

Policjanci z Kowalewa Pomorskiego czuwali nad bezpieczeństwem dzieci biorących udział w Mikołajkach organizowanych przez Urząd Miejski w Kowalewie Pomorskim. Dzieci miały możliwość usiąść za kierownicą radiowozu i poczuć się jak policjant.

Była to też dobra okazja, aby podkreślić przy tym jak ważne jest noszenie elementów odblaskowych, dzięki którym jesteśmy bardziej widoczni, a tym samym bardziej bezpieczni.

Opr. (Szyw)
Fot. KPP

Pierwszy raz w Szlachetnej Paczce

GMINA GOLUB-DOBRZYŃ ➤ Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wrockach po raz pierwszy przystąpił do udziału w akcji charytatywnej Szlachetna Paczka

W ramach tej akcji wolontariusze organizują pomoc dla osób i rodzin, które jej potrzebują.

– 12 listopada bez chwili zawahania wybraliśmy rodzinę, której staliśmy się jedynymi darczyńcami. Szkolne Koło

Wolontariatu zorganizowało zbiórkę charytatywną „Gofry” oraz zbiórkę darów i ruszyła moc pomagania innym. Dzięki tym działaniom udało nam się zbierać znaczącą kwotę i zaspokoić wszystkie potrzeby rodziny. Zaangażowanie uczniów,

rodziców, nauczycieli przeszło nasze najśmielsze oczekiwania – informuje Daria Zakrzewska z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wrockach.

9 grudnia, w „Weekend Cudów” nauczycielki D. Zakrzewska i P. Murszewska wraz z

uczennicami Mają Tamiłą i Agatą Sikorską dostarczyły wcześniej przygotowane paczki do magazynu. Stamtąd trafiły one do wybranej przez społeczność szkolną rodziny.

– Pakując i zawożąc te paczki, czułyśmy się jak pomocni-

ce Św. Mikołaja. Dziękujemy wszystkim, którzy włączyli się do naszej akcji, a w szczególności Janinie Krysztofiak za nieocenioną pomoc podczas akcji „Gofry”. Dobro zawsze wraca – kończy daria zakrzewska.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Golub-Dobrzyń

Mikołajki w Gałczewie

6 grudnia to jeden z najbardziej oczekiwanych przez dzieci dni w roku. To wyjątkowe święto w przedszkolu, które uwielbiają wszystkie maluchy.

Przedszkolaki z Gminnego Przedszkola w Gałczewie przygotowują się do tego dnia bardzo starannie i dużo wcześniej, wykonując mikołajkowe dekoracje w sali.

– Po długim oczekiwaniu nareszcie nadszedł ten wspaniały dzień. Jednak był on troszkę inny niż co roku. Przedszkolaki pięknie wystrojone w czerwone czapeczki udały się na poszuki-

wanie Świętego Mikołaja. W tym roku Mikołaj zostawił prezenty pod choinką, którą dzieci po odebraniu prezentów samodzielnie ozdabiały, wieszając bombki i łańcuchy – informują

wychowawcy dzieci z Gałczewa.

Wychowawczynie wyjaśniły dzieciom, że Mikołajowi bardzo się spieszy, ponieważ musi obdarować dzieci na całym świecie upominkami i nie może dłu-

żej czekać. Maluchy z błyskiem w oku odbierały swoje upominki, obiecując, że przez cały rok będą grzeczne.

(red), fot. nadesłane

200 lat Pani Ludwiko!

GMINA KOWALEWO POMORSKIE 21 listopada br. mieszkanka gminy Kowalewo Pomorskie Ludwika Midura obchodziła 100. rocznicę urodzin

Z tej okazji jubilatkę odwiedził burmistrz Jacek Żurawski. Towarzyszyła mu Zyta Szymańska, kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracownik socjalny. Na tę wyjątkową uroczystość do grona gości dołączył Jacek Zająk, kierownik placówki terenowej KRUS w Golubiu-Dobrzyniu wraz z pracownikiem Edwardem Lewandowskim.

Dostojna jubilatka urodziła się 21 listopada 1922 r. w miejscowości Wadowice Górne, na południu Polski. W roku 1948 wyszła za mąż, dochowała się dwóch córek, pięciorga wnucząt i ośmiorga prawnucząt. Do Nowego Dworu wraz z mężem przyjechała i osiedliła się na stałe w 1954 r. To jedna z najstarszych mieszkanki gminy Kowalewo Pomorskie.

Zgodnie z tradycją dostojnej jubilatce przekazane zostały kwiaty, upominek oraz życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności wraz z gratulacjami doczekania tak zacnego wieku. Pełne wzruszeń i wspomnień spotkanie urodzinowe przebiegło w miłej i rodzinnej atmosferze.

Opr. (Szyw)

Fot. UM Kowalewo Pom.

Golub-Dobrzyń

Książki za pół darmo

W dzisiejszych czasach każdy grosz się liczy. Tym bardziej, gdy jest okazja do zakupu książki za pół darmo, taka inicjatywa jest pożyteczna i wskazana.

Tradycją golubskiej biblioteki jest organizowanie przed świętami Bożego Narodzenia kiermaszu książek dla dzieci. Jest to też jedyna okazja do zakupu ładnie ilustrowanych bajek i książeczek edukacyjnych, które są już dostępne po okazjonalnej cenie od 3 zł do 28 zł. Zakupu książek z kiermaszu można dokonać w siedzibie biblioteki głównej przy ul. Żeromskiego 11

w godzinach jej otwarcia.

Warto także wspomnieć o sukcesie biblioteki, która w ramach Programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” zakupiła: drukarkę laserową kolorową, 3 komputery AllinOne, 2 drukarki laserowe mono, laptop, 2 czytniki dla osób niedowidzących, 2 czytniki e-book, klawiaturę dla osób niedowidzących, komputer sta-

cjonarny, monitor dla osób niedowidzących, 2 karty pamięci micro SD do czytników.

Koszt ogółem zadania wynosił 29.190,00 zł, z tego 24.590,00 zł dofinansowano z Instytutu Książki. Wkład własny w wysokości 4600 zł zapewnił Urząd Miasta w Golubiu-Dobrzyniu.

Opr. (Szyw)

Fot. MiBPB

Golub-Dobrzyń

Ostatni, ale tylko w tym roku

Golubski Uniwersytet Trzeciego Wieku cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród miejscowych seniorów.

Było to już ostatnie w 2022 roku spotkanie słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Tym razem gościem UTW była Jolanta Szwalbe. Jest łodzianką, autorką inspirujących antologii cytatów i pierwszą edytorką. W 2008 roku założyła własne wydawnictwo im. Benjamina Franklina. Autorka o sobie: „Moją misją jest inspirować do aktywności, dawać radość, dobrą energię, ale i nadzieję, że można przezwyciężyć najgorszą sytuację w życiu”.

Jest także autorką książek

skierowanych do seniorów, która w ciekawy i zabawny sposób przedstawiła temat „Jak zwyciężyć w ten trudny czas” – czas coraz bardziej dającej się starości.

Nie zabrakło też serdecznych świątecznych życzeń i ustaleń odnośnie uroczystego, noworocznego spotkania. Następnym wykładem już w nowym roku 04.01.2023, a wykład „Wstęp do Fizjoterapii geriatrycznej cz. V” wygłosi dr n. med. Piotr Czysz.

Opr. (Szyw)

Fot. MiBPB

Gmina Zbójno

Kulturalne mikołajki

Z okazji dnia Św. Mikołaja uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wielgim wybrali się do Lipna.

Dzięki zaproszeniu teatru „Bene Nati” działającego przy Zespole Szkół im. Romualda Traugutta w Lipnie mieli możliwość obejrzenia przedstawienia pt. „Historie z morałem”. Scenariusz spektaklu został oparty na opowiadaniach Isaaca Singera, a napisała go opiekunka grupy teatralnej Wanda Mróz.

– Był to wspaniały występ, który dostarczył dzieciom wiele wrażeń i radości – podkreśla Bożena Piotrowska, nauczycielka w SOSW w Wielgim. – Jesteśmy bardzo

wdzięczni młodym aktorom za ten bardzo mądry spektakl.

Po spektaklu teatralnym uczniowie wybrali się na krótki spacer po mieście, gdzie mieli możliwość utrwalenia zasad bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię oraz udali się do pizzerii. W czasie, gdy wszyscy spożywali pizzę, niespodziewanie odwiedził ich Św. Mikołaj z dużą grupą elfów i mikołajek. Dzieci i młodzież zostały obdarowane drobnymi prezentami.

(Szyw), fot. SOSW

Był Św. Mikołaj, pokazy i smakołyki

KOWALEWO POMORSKIE ▶ 6 grudnia to tradycyjny dzień Św. Mikołaja. To szczególny dzień wyczekiwany przez naszych najmłodszych

6 grudnia do Kowalewa Pomorskiego przybył Św. Mikołaj. W tej wizycie towarzyszyła mu śnieżynka oraz elfy. Wizytę rozpoczęli od spaceru ulicami miasta, częstując wszystkich mieszkańców pysznymi cukierkami. Następnym przystankiem tego niespodziewanego gościa do kowalewski rynek, gdzie radośnie przywitały ich dzieci, śpiewając świąteczne piosenki.

Tego dnia wszyscy chętni mogli wziąć udział w specjalnie na tę okazję przygotowanych animacjach. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Władysława Stanisława Reymonta oraz KGW Bielsk dla wszystkich chętnych przygotowały ciepłą herbatę, świąteczne ciasteczka, gofry i popcorn.

Odbył się również pokaz służb mundurowych, gdzie OSP Kowalewo Pomorskie oraz mundurowi

z Posterunku Policji w Kowalewie Pomorskim zaprezentowali sprzęt wykorzystywany w czasie służby.

Punktem kulminacyjnym podczas spotkania było uroczyste włączenie iluminacji świetlnych. Dodatkowo we wtorkowe święto wręczono nagrody za konkurs na „Najpiękniejszą kartkę Bożonarodzeniową 2022 r.”, który został zorganizowany przez burmistrza miasta.

Na zakończenie odbył się charytatywny bieg mikołajkowy organizowany przez ZS Kowalewo Pomorskie pod nazwą „Na pełnej petardzie” na stadionie Centrum Rekreacji i Sportu. Inicjatywa miała na celu wsparcie fundacji im. ks. Jana Kaczkowskiego.

Opr. (Szyw)

Fot. UM Kowalewo Pom.

Golub-Dobrzyń

Święty odwiedził DPS

Tym razem gwiazdor z workiem prezentów zawitał do pensjonariuszy DPS-u w naszym mieście.

Mikołajki to święto, które ma swoje stałe miejsce w kalendarzu. Co roku wypada 6 grudnia. Dzień ten kojarzy się z wręczaniem prezentów i jest wielką atrakcją dla dzieci, ale także dla dorosłych.

W wigilię tego święta, nocą z 5 na 6 grudnia, podkłada się dzieciom drobne upominki, małe zabawki, a przede wszystkim słodycze.

W ten dzień Św. Mikołaj odwiedził pensjonariuszy Domu Pomo-

cy Społecznej, przygotowując im niespodziankę. Oprócz bibliotekarki gościem ośrodka była również Janina Tuszyńska – prezes UTW. Mikołaj nie przybył z pustymi rękoma, przyniósł oczywiście prezenty.

Po radosnym przywitaniu były one rozdawane podopiecznym DPS-u. Radości nie było końca.

Miłym akcentem było śpiewanie kolęd i złożenie sobie nawzajem życzeń świątecznych. Do przy-

gotowania świątecznych paczek włączyli się słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku i wspólnie z bibliotekarzami ufundowali 12 paczek.

Opr. (Szyw), Fot. MiBPB

Pod patronem od 14 lat

GMINA RADOMIN ▶ W minionym tygodniu w Szkole Podstawowej im. Dziewanowskich w Płonnem odbyły się uroczyste obchody czternastej rocznicy nadania imienia placówce

Same obchody 14-lecia rozpoczęto od mszy św. w kościele parafialnym w Płonnem. Kolejnym punktem obchodów była uroczysta akademii pod kierunkiem Dawida Stachowskiego. Młodzież po raz kolejny stanęła na wysokości zadania i kapitalnie odegrała swoje role, zmuszając widzów do refleksji i zadumy. Po części artystycznej odbyło się

rozstrzygnięcie konkursów, które w związku z rocznicą nadania placówce imienia odbyły się w szkole.

Obchody jubileuszu swoją obecnością uświetniły znamienite osoby, m.in.: wójt gminy Radomin Piotr Wolski, przewodniczący Rady Gminy Radomin Zbigniew Fodrowski, obecni byli także dyrektorzy okolicznych

placówek, licznie przybyli przedstawiciele Urzędu Gminy w Radomiu oraz radni Rady Gminy Radomin.

– Uczniowie Szkoły Podstawowej w Płonnem otrzymali piękny wzór do naśladowania – powiedziała Małgorzata Marcinkowska, dyrektor szkoły. – Mogą się uczyć od swoich patronów patriotyzmu, miłości do ojczy-

zny i własnego narodu. Wyrazem tego może być solidna praca, zamiłowanie do nauki, uczciwość, a jednocześnie skromność, koleżeńska pomoc, a także wrażliwość na problemy innych ludzi. Jan i Nepomucen Dziewanowscy są autorytetami dla całej społeczności szkolnej. Motywują młodego człowieka do szukania swoich pasji i miejsca w społe-

czeństwie, aby był dumny z siebie tak jak dziś dumny jest z patrona swojej szkoły.

Grono pedagogiczne szkoły w Płonnem dziękuje wszystkim przybyłym, ich słowa uznania i życzenia na długo pozostaną w pamięci oraz wszystkim ofiarodawcom, którzy pomogli w zorganizowaniu uroczystości.

(ak), fot. nadesłane

Najlepsi, mali artyści

GMINA GOLUB-DOBRZYŃ ▶ W Zespole Szkolno-Przedszkolnym we Wrockach odbył się konkurs plastyczny „Najpiękniejszy kapelusz Pani Jesieni” pod patronatem wójta gminy Golub-Dobrzyń

Konkurs plastyczny skierowany był do dzieci w wieku przedszkolnym od 3 do 6 lat z powiatu golubsko-dobrzyńskiego i wąbrzeskiego – wspólna praca dziecka i rodzica. Organizatorem było Gminne Przedszkole we Wrockach, a konkretnie nauczycielki wychowania przedszkolnego Andżelika Kowalska, Izabela Drozd.

Organizatorzy dziękują nauczycielom za zainteresowanie zabawą. Na konkurs nadesłało 38 prac wykonanych pod kierunkiem 27 nauczycieli z 9 placówek z powiatu golubsko-dobrzyńskiego i wąbrzeskiego, m.in. z przedszkoli z Golubia-Dobrzynia, Gałczewa, Lisewa, Nowogrodu, Węgierska, Wrocěk, Ostrowitego, Wielkich Radowisk

i Łobdowa. Komisja konkursowa Gminnego Przedszkola we Wrockach dokonała oceny prac plastycznych.

– Głównym celem konkursu było wzmacnianie wiary we własne możliwości; budzenie zainteresowania różnymi technikami plastycznymi; rozwijanie kreatywności dzieci w wieku przedszkolnym, rozbudzanie wyobraźni twórczej dziecka, rozbudzanie zainteresowań dziecka kolorystyką jesienną, umiejętność wykorzystania materiału przyrodniczego w konkursie (nasiona, liście, suszki, itp.). Praca miała być wykonana dowolną techniką w formie przestrzennej. Placówka mogła nadesłać maksymalnie 5 kapeluszy – mówi Andżelika Ko-

walska.

Komisja brała pod uwagę następujące kryteria: oryginalność pomysłu, zgodność z tematyką, atrakcyjność dla odbiorcy, pomysłowość, wykorzystanie darów jesieni w pracy.

Nagrodzone dzieci to:

I miejsce – Kacper Nowiński, Gminne Przedszkole w Ostrowitem

II miejsce – Natan Tuszyński, Przedszkole Publiczne nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu

III miejsce – Liliana Melerka – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Gałczewie

III miejsce – Marcel Alaszkievicz, Szkoła Podstawowa im. J. Sołtykiewicza w Węgiersku

Wyróżnienia otrzymali:

1. Hanna Tomczyk, Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wrockach

2. Sara Skworzec, Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Lisewie

3. Alessio Potorski, Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wrockach

4. Livia Skroś-Medyńska, Przedszkole w Wielkich Radowiskach

5. Zuzanna Zarańska, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ostrowitem

6. Maciej Pietruszyński, Szkoła Podstawowa im. J. Sołtykiewicza w Węgiersku

8 grudnia 2022 r. odbyło się uroczyste wręczenie nagród w konkursie. Na spotkanie przybyła Dorota Węgierska z Urzę-

du Gminy Golub-Dobrzyń oraz dyrektor tutejszego przedszkola Mirosław Suski, którzy dokonali wręczenia nagród. Upominki sfinansowane były przez wójta gminy Golub-Dobrzyń oraz przez radę rodziców Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wrockach. Po nagrody przybyli laureaci wraz z rodzicami. Po wręczeniu dyplomów był słodki poczęstunek dla dzieci oraz kawa i ciasto dla gości.

– Dziękujemy wszystkim małym artystom oraz ich opiekunom za udział i ogromne zaangażowanie. Gratulujemy – podsumowują organizatorzy konkursu „Najpiękniejszy kapelusz Pani Jesieni”.

(ak), fot. nadesłane

Kiermasz Choinkowy
Jadła Kaukaska
Otwarte
od 7:00 do ostatniego klienta

Świąteczna choinka

Białkowo 49B (k. Eurogazu)
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 787 908 737
886 338 511

Swiateczna.Choinka.5

OGŁOSZENIE

MZECWiK Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie wynajmie lokal na terenie Pływalni przy ulicy Matejki 2a, obecnie zajmowany przez przychodnię Remedium. Usytuowanie obiektu z dogodnym dojazdem i możliwością korzystania z parkingu. Spełnia warunki na gabinety lekarskie, kancelarie prawnicze lub do prowadzenia usług gastronomicznych. Informacji udziela kierownik pływalni - tel. 504 251 874.

Toga z kontekstem

CIĘKAWOSTKA ▶ Oglądając filmy osadzone w realiach starożytności Grecji i Rzymu, widzimy na ekranie mężczyzn w togach. Był to bardzo niewygodny strój, który noszono głównie po to, by podkreślić swój status

Toga była odzieniem, które było bardzo związane z Rzymem. Starożytni mieszkańcy tego miasta, a później imperium określali się nawet jako „gens toga”, czyli „ród noszący togi”. To jaką togę ubierano, oznaczało pozycję w hierarchii społecznej. Największym prestiżem było posiadanie toga picta, czyli szaty ozdobionej purpurowymi wstawkami. Nie była to byle jaka purpura, ale barwnik pochodzący z miasta Tyre w dzisiejszym Libanie. Tamtejsi rzemieślnicy strzegli tajemnicy tworzenia tego koloru. Wiemy tylko, że do jego wytworzenia potrzebowali ślimaków morskich. Toga picta mogła kosztować mały majątek, dlatego nosili ją tylko najbogatsi senatorowie i urzędnicy.

Pierwszą togą każdego rzymskiego obywatela była

śnieżnobiała toga virilis. Otrzymywano ją wraz z osiągnięciem pełnoletniości. Od tego czasu młody człowiek mógł założyć własny dom, ożenić się i głosować. O ważności togi świadczy historia słynnego rzymskiego polityka – Lucjusza Cyncynata. Postanowił on porzucić politykę i udać się do swojej willi. Wówczas Rzym zaatakował lud Ekwów. Senat wybrał Cyncynata na dyktatora. Senatorowie udali się na wieś, by oznajmić Cyncynatowi, że ten będzie przewodził państwu. Zastali go orzącego pole w codziennym ubraniu. Nakazali ubranie togi – nawet starej i niewypranej i dopiero wówczas oznajmili mu o tym, że od tej chwili to on rządzi.

Toga nie była skomplikowanym strojem. Miała od 4 do 6 metrów długości. Była okręcana

na białej tunice. Była niezwykle niewygodna i ciężka. Uniemożliwiała wszelką pracę fizyczną. Można było w niej udać się do amfiteatru, brać udział w weselu, pogrzebie czy przemawiać na forum. Cesarze rzymscy mieli różne gusta dotyczące ubioru. Chory psychicznie cesarz Kaligula nosił purpurową togę. Neron, któremu zarzuca się spalenie Rzymu, zaskakiwał senatorów, wychodząc podczas uczt w todzie w kwiaty. Marek Aureliusz – cesarz filozof – wolał minimalizm i przeważnie chodził w białej, prostej todzie. Nawet po upadku Rzymu średniowieczni władcy naśladowali wielkich cesarzy, nosili szaty nawiązujące do togi.

Rzymskie kobiety nosiły strój nieco podobny do togi – stolę. Był to rodzaj sukni z kapturem. Do ślubu Rzymianki nosiły stola virginis w kolorze białym. Później kolor stoli był zależny od gustu kobiety. Dlaczego w Rzymie panowała taka nierówność w doborze strojów? Były kobiety noszące togi, ale był to strój roboczy dla prostytutek. Nic dziwnego, że kobiety z porządnymi domami jak ognia unikały przebierania się w togę.

A co ze starożytnymi Grekami? Togi przyjęli od Rzymian. Wcześniej także odziewali się w lekkie tkaniny, ale woleli strój zwany himationem. Od togi różnił się tym, że odsłaniał męski tors. Himation noszono niezależnie od statusu i płci.

(pw)

XX wiek

Narodowcy i bagnety

W 1927 roku w Lipnie położono kamień węgielny pod budowę kościoła narodowego. Okoliczności tej uroczystości budzą kontrowersje.

Na przełomie XIX i XX wieku w USA powstał Polski Narodowy Kościół Katolicki. Różnica z kościołem rzymsko-katolickim była taka, że narodowi katolicy byli niezależni od władzy papieża. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości władze kościoła narodowego rozpoczęły ekspansję w Polsce. Miały do pokonania wiele przeszkód stawianych przez konkurencję z kościoła rzymsko-katolickiego jak również państwa.

15 sierpnia 1927 roku w Lipnie narodowi katolicy chcieli położyć kamień węgielny pod budowę swojej świątyni. Na zaproszenie tworzącej się w Lipnie parafii przyjechali przedstawiciele kościoła narodowego z całej Polski, ale przede wszystkim z Pomorza. Pociąg zatrzymał się na stacji w Lipnie i już rozpoczęły się problemy. Komendant posterunku stwierdził, że goście mogą przejść na miejsce zgromadzenia tylko ze zwiniętymi sztandarami. Ci jednak uwagi policjanta nie wzięli na serio. Zaalarmowana reszta policji utworzyła kordon. Mundurowi byli wyposażeni w długą broń i bagnety.

– Bezbronna procesja z wy-

soko wzniesionymi sztandarami i z pieśnią „Kto się w opiekę” zetknęła się ze zbrojną zaporą. Padła komenda: Stój! Powstało zamieszanie. Runął sztandar Towarzystwa Dzieciątka Jezus – czytamy w relacji Polski Odrodzonej – organu prasowego kościoła narodowego.

Pierwszy kordon został przezwany. Policja utworzyła kolejny w niewrażliwym punkcie, na moście obok elektrowni. Procesja ominęła most i krótszą drogą udała się na miejsce poświęcenia kamienia węgielnego. Kamień węgielny poświęcił proboszcz Zawadzki. Tego dnia na miejscu przyszłego kościoła odprawiono mszę, a potem nieszpory. Nawet katolicka część Lipna podchodziła nieśmiało, aby z ciekawości zobaczyć, na czym polega msza według „narodowców”.

Sprawę zająć skierowano do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Okazało się, że winowajcą był Brzostyński, tymczasowy zastępca starosty lipnowskiego. Miał przekazać komendantowi policji ustną komendę blokady, co było niezgodne z prawem.

(pw)

XX wiek

Odzyskali prąd

Po zakończeniu II wojny światowej stan infrastruktury elektrycznej w naszym regionie był dramatyczny. Potrzeba było sporo wysiłku, by elektryfikacja powróciła do miast, a później na wieś.

Po przejściu frontu najszybciej uruchomiono starą elektrownię w Inowrocławiu i lokalną w Szubinie. Elektrownia w Brodnicy przetrwała wojnę w miarę dobrym stanie, ale w 1945 roku nie mogła wznowić produkcji, ponieważ Niemcy zabrali ze sobą pasy i przyrządy pomiarowe. W Lipnie pod koniec wojny uszkodzona została linia wysokiego napięcia, ale dość szybko ją naprawiono.

Rypin czerpał prąd z Płocka. Przez pewien czas zerwane linie sprawiały, że prąd dla miasta wytwarzano w małej elektrowni należącej do mleczarni. W Wąbrzeźnie przez pewien czas po

przejściu linii frontu także nie było prądu. Działo się tak dlatego, że miasto czerpało prąd z elektrowni w Gródku, a ta znajdowała się po przeciwnej linii frontu.

Kolejnym problemem dla elektrowni był brak węgla. Wciąż trwała wojna, a wszystkie transporty wojskowe miały pierwszeństwo na torach. Mimo trudności w ciągu kilku miesięcy udało się przywrócić stan sieci elektrycznej z 1939 roku. W Bydgoszczy rozpoczęto nawet formowanie grup elektryków, których zadaniem było później stawianie na nogi systemów elektrycznych w Gdańsku.

(pw)

XX wiek

Podwójna sprawidliwość

W 1926 roku w Kawęczynie w powiecie lipnowskim doszło do morderstwa. Posiadacz rozległego gospodarstwa zabił 16-letniego robotnika rolnego – Jezierskiego. Ludność wsi była zbulwersowana, gdy rok później sąd uniewinnił Kiwerskiego.

Kilka dni po tym kontrowersyjnym wyroku ten sam sąd skazał na 4 miesiące więzienia jednego z liderów robotników rolnych w lipnowskim – Franciszka Babikę za przemówienie wygłoszone 1 maja 1927 roku. W czasie przemówienia Babik starał się uspokoić nastroje ro-

botników rolnych w Kawęczynie, którzy byli zbulwersowani brakiem sprawidliwości. Babik popełnił jednak pewien błąd. Powiedział także, że jeśli kiedyś dojdzie do podobnego morderstwa, wówczas nie uda się powstrzymać robotników przed dokonaniem zemsty. Władze

odczytały te słowa jako groźbę i skazały robotnika. Kluczowe okazały się zeznania policjantów. Na nic zdała się obrona prowadzona przez znanego włocławskiego adwokata – Litauera.

(pw)

Cmentarz bohaterów wojennych

XX WIEK ▶ Przybliżamy historię cmentarza wojennego w Guźni koło Łowicza. Spoczywają na nim między innymi żołnierze 67. Pułku Piechoty z Brodnicy, który wchodził w skład 4. Dywizji Piechoty. Na nekropolii spoczywają między innymi Stanisław Kowalski z Płonnego oraz porucznik Kazimierz Widort z Brodnicy

Niedaleko Łowicza, w miejscowości Guźnia znajduje się cmentarz wojenny powstały we wrześniu 1939 roku. Na cmentarzu o powierzchni 0,09 ha pochowano 147 żołnierzy Armii Poznań oraz Pomorze, 14 ofiar ludności cywilnej poległej w 1939 roku oraz 34 ofiary zamordowane w czasie okupacji. Jest to specjalnie wydzielony cmentarz wojenny, na którym znajduje się 16 kwater z 32 białymi krzyżami. Patronat nad cmentarzem sprawują mieszkańcy wsi Guźnia, uczniowie Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Września w Dąbkowicach oraz Szkoły Podstawowej w Jamnie.

Na cmentarzu spoczywają między innymi żołnierze Armii Pomorze, w tym 67. Pułku Piechoty z Brodnicy, w którym służyło wielu mieszkańców naszego regionu. Jednym z poległych jest Stanisław Kowalski.

Stanisław Kowalski urodził się 2 września 1912 roku w Płonnem koło Golubia-Dobrzynia. Ożenił się w wieku 25 lat z Marianną Mrozek. Miał dwoje dzieci, córkę Zytę i syna Stanisława. Był żołnierzem Armii „Pomorze”,

Cmentarz Wojenny w Guźni koło Łowicza

strzelcem 67. pułku piechoty 4. Dywizji Piechoty. Zginął podczas bitwy nad Bzurą.

Innym żołnierzem 67. pułku piechoty poległym i pochowanym na cmentarzu w Guźni jest Kazimierz Widort. Urodził się 15 października 1907 roku w miejscowości Korzec na Wołyniu (dziś Ukraina). Po ukończeniu gimnazjum w Ostrogu nad Horyniem wstąpił do Szkoły Oficerskiej. Po jej ukończeniu w stopniu podporucznika otrzymał przydział do

jednostki macierzystej jaką był 67. pułk piechoty w Brodnicy.

W 1936 roku zawarł związek małżeński z Haliną Gidzińską i razem zamieszkali w Brodnicy. Rok później zakupił parcelę w Michałowie i tam zbudował dom dla swojej bardzo młodej rodziny. W 1937 roku urodził się małżeństwu Widortów syn Andrzej, a rok później syn Kornel.

Parę miesięcy przed wybuchem wojny Kazimierz ukończył budowę domu i sprowadził

do niego swoich rodziców. Pod koniec sierpnia została przeprowadzona mobilizacja i udał się do swojej jednostki macierzystej w Brodnicy, która organizacyjnie wchodziła w skład 4. Dywizji Piechoty Armii „Pomorze”. Po wybuchu wojny Kazimierz Widort brał udział najpierw w walkach w rejonie Grudziądza, a następnie od 9 września w Bitwie nad Bzurą. Zginął w nocy z 13 na 14 września.

Tej nocy odbył się bój w okolicy Chruslina i Guźni, a rano na

polu w Lisiewiczach znaleziono ciała poległych. Wśród nich był porucznik Widort. Pochowano go pod krzyżem przy trakcie Folwark Rydwan-Guźnia. Na ciele zawiniętym w słomianą matę i prześcieradło były opatrunki na głowie oraz ręce i rozległa nieopatrzona rana w okolicy pachwinowej.

Wczesną wiosną 1940 roku odbyła się ekshumacja zwłok w której uczestniczyła żona Kazimierza - Halina Widort. Rozpoznała ciało męża po obrączce ślubnej, na której była połowa napisu „Boże nie wypuszczaj z opieki”. Na obrączce kobiety była druga część „Tych coś złączył na wieki”. Poza tym przy zwłokach było zakrwawione zdjęcie żony i srebrna papierośnica.

Po ekshumacji ciało zostało złożone w metalowej trumnie na cmentarzu w Chruslinie z należytym pochówkiem zgodnym z obrządkiem kościelnym. W miejscu, gdzie najpierw był pochowany, powstał kilka lat później cmentarz wojenny, a na nim symboliczny grób porucznika.

Opr. (Szyw), fot. fb

XX wiek

Pierwszy lot

14 oraz 17 grudnia 1903 roku bracia Orville i Wilbur Wright dokonali pierwszych lotów samolotem. Ich podróż w powietrzu trwała co prawda tylko kilkanaście sekund.

Samolot braci Wright – zdjęcie z 17 grudnia 1903 roku

Bracia Wright dorastali w Dayton w stanie Ohio w USA, gdzie od 1892 roku prowadzili wytwórnię i warsztaty rowerów Wright Cycle Company. Przejawiali przy tym zainteresowanie problematyką zbudowania

maszyny latającej, cięższej od powietrza, bazując na doświadczeniach wczesnych pionierów lotnictwa jak Otto Lilienthal.

Bracia początkowo budowali szybowce sterowane za pomocą skręcania części skrzy-

deł. W 1900 roku w celu kontynuowania eksperymentów lotniczych przenieśli się do Kitty Hawk w Karolinie Północnej, w której okolicy panowały dobre warunki do testów w postaci silnych wiatrów. 23 marca 1903

złożyli wniosek o patent na swój sposób sterowania maszynami latającymi, stworzony przy pomocy i finansowym udziale Alexandra G. Bella.

Również w tym roku zbudowali swój pierwszy samolot – Wright Flyer, napędzany silnikiem spalinowym, zbudowanym przez ich pracownika Charlie Taylora. 14 grudnia 1903 roku Wilbur Wright dokonał pierwszej próby lotu ze wzniesienia, na odległość 36 metrów, nie do końca udanej i zakończoną lekkim uszkodzeniem samolotu. Następne próby miały miejsce 17 grudnia. Tego dnia ok. godziny 10.35 Orville Wright wzbił się w powietrze na samolocie i dokonał lotu na odległość około 37 metrów (120 stóp), trwającego 12 sekund. W czwartym locie tego dnia Wilbur Wright przeleciał 279 metrów w 59 sekund. Za pierwszy lot samolotu uznawany jest zazwyczaj pierwszy lot Orville'a 17 grudnia, lecz są również argumenty, aby uznać pierwszeństwo lotu Wilbura z 14 grudnia, a zwłaszcza pierwszego w pełni udanego sterowanego lotu na odległość 279 m.

Bracia stali się sławni jednak

dopiero w latach 1908-1909, kiedy Wilbur zademonstrował samolot w Europie, a Orville zaprezentował go armii USA w Forcie Myer. 14 maja 1908 roku bracia Wright dokonali pierwszego lotu z pasażerem (był nim Charlie Furnas). 17 września 1908 r. podczas prezentacji samolotu wojsku doszło do katastrofy na skutek urwania się śmigła – śmierć poniósł oficer Thomas Selfridge, stając się pierwszą ofiarą wypadku lotniczego, natomiast Orville został ranny. 7 października 1908 roku Wilbur Wright we Francji zabrał na pokład samolotu pierwszą Amerykankę, Edith Berg, żonę europejskiego agenta Wrightów, Harta O. Berga. 29 września 1909 roku Wilbur samolotem Flyer III okrążył Statuę Wolności w Nowym Jorku.

Również w tym roku bracia Wright wygrali pierwszy kontrakt na dostawę samolotów dla sił zbrojnych USA, kiedy to zbudowali dwumiejscowy samolot zdolny do godzinnego lotu ze średnią prędkością 40 mil na godzinę. Oprócz fabryki w Dayton rozpoczęli również budowę samolotów Flyer w Niemczech.

Opr. (Szyw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU GOLUBSKO-DOBZYŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości

Domy

Sprzedam dom w zabudowie szeregowej w Wąbrzeźnie. Tel. 506 141 913

Sprzedam dom wolnostojący w Elzanowie, 200m², działka 3000 m², stan surowy, prąd, woda, kanalizacja, podprowadzone instalacje pod dom inteligentny, kontakt: 602281237

Działki

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506 141 913

Rolnictwo

Inne

Sprzedam orzech włoski średni. Tel. 54 289 73 47

Sprzedam żyto i owies Tel. 883-678-823

Zwierzęta

Kurczaki brojlery do uboju 17 Grudzień Kowalewo- Pomorskie Tel. 693-110-176

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Sokołowska 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 28 19

Oświata

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy we Wielgim
Wielgie 80a
87-645 Zbójno
tel. 54 280 19 08

Publiczna Szkoła
Muzyczna I stopnia
w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Konopnickiej 15
tel. 535 353 977
Filia w Kowalewie Pomorskim
ul. Odrodzenia 7
tel. 535 353 786

Zespół Szkół
im. Lecha Wałęsy
w Kowalewie Pomorskim
ul. Św. Mikołaja 6
87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 56 684 15 03

Zespół Szkół nr 2
ul. Kilińskiego 31
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 49
fax: 56 683 47 07

Zespół Szkół nr 1
im. Anny Wazówny
ul. PTTK 28
87-400 Golub-Dobrzyń
tel./fax: 56 683 54 50

Zespół Szkół Miejskich
(Szkoła Podstawowa nr 2
im. Orła Białego,
Ogólnokształcąca Szkoła
Sztuk Pięknych)
ul. Żeromskiego 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 20 26

Zespół Szkół nr 3
ul. Konopnickiej 15
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 53

Szkoła Podstawowa nr 1
im. Konstytucji 3 Maja
ul. Zamkowa 19
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 56

Przedszkole Publiczne nr 2
im. Marii Konopnickiej
ul. Sienkiewicza 6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 58 80

Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Żeromskiego 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 26 63
fax: 56 475 62 23

Przedszkole Publiczne
w Kowalewie Pomorskim
ul. Konopnickiej 13
tel. 56 684 15 22
tel. kom. 607 521 211

Szkoła Podstawowa
im. Marii Konopnickiej
w Kowalewie Pomorskim
87-410 Kowalewo Pomorskie
ul. Jana Pawła II 2
tel. 56 684 01 85

Szkoła Podstawowa
im. Wojska Polskiego
w Pluskowęsach
Pluskowęsy 22a
87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 56 684 15 41

Szkoła Podstawowa
im. Ireny Sendlerowej
w Wielkiej Łące
87-410 Kowalewo Pomorskie
Wielka Łąka 11
tel. 56 684 38 20

Szkoła Podstawowa
im. Janusza Korczaka
w Wielkim Rychnowie
Wielkie Rychnowo 53
87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 56 684 21 11

Szkoła Podstawowa
w Mlewie
Mlewo 4
87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 56 684 23 34

Pomoc społeczna

Świetlica
Socjoterapeutyczna
i Środowiskowa
ul. Sporotowa 8
87-400 Golub-Dobrzyń
kom. 693 300 491

Dom Pomocy Społecznej
ul. PTTK 6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 21 05

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
ul. J.G. Koppa 1
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 76
tel./fax: 56 682 03 91

Powiatowa Placówka
Opiekuńczo-Wychowawcza
Wielgie 80a
87-645 Zbójno
tel. 56 475 61 81
kom. 730 934 730

Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
87-410 Kowalewo Pomorskie
ul. Św. Mikołaja 5
tel. 56 684 11 30
kom. 601 839 676

Zdrowie

Pogotowie numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

Szpital Powiatowy
ul. J.G. Koppa 1e
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 22 91

Gol-Med - NZOZ
ul. Szosa Rypińska 30c
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 88

Nasz-Medyk - NZOZ
ul. Szosa Rypińska 4a
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 28 81
kom. 509 354 026

Apteka Osiedlowa
ul. Marii Konopnickiej 12
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 98 88

Apteka Dobra
ul. Pod Arkadami 4/6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 472 16 64

Apteka Puls
ul. Marii Konopnickiej 7a
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 477 00 71

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Lipnowska 9
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 22 44 lub 45
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 47 754 92 00 lub 21
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Posterunek Policji
w Kowalewie Pomorskim
ul. Plac Wolności 6
87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 47 754 91 10
kom. 602 661 927

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski
w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Plac 1000-lecia 25
tel. 56 683 54 10

Urząd Miejski
w Kowalewie Pomorskim
ul. Konopnickiej 13
87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 56 684 10 24

Starostwo Powiatowe
ul. Plac 1000-lecia 25
tel. 56 683 53 80 lub 81

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Sokołowska 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 14 75

Urząd Skarbowy
ul. J.G. Koppa 1A
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 80 20

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 52 30-33

Urząd Gminy Golub-Dobrzyń
ul. Plac 1000-lecia 25
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 00-03

Urząd Gminy Zbójno
Zbójno 178a
87-645 Zbójno
tel. 54 280 19 21 lub 84

Urząd Gminy Ciechocin
Ciechocin 172
87-408 Ciechocin
tel. 56 683 77 81 lub 83

Urząd Gminy Radomin
Radomin 1a
87-404 Radomin
tel. 56 683 75 22

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Padłeś ofiarą wypadku?

Zobacz, gdzie zgłosić się po pomoc!

ARTYKUŁ SPONSOROWANY ▶ Tylko w tym roku z pomocy Funduszu Sprawiedliwości skorzystało ponad 300 ofiar wypadków samochodowych, będących wynikiem przestępstwa, np. prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu. Każdy, kto padł ofiarą takiego przestępstwa może się zgłosić do placówek pomocy działających w całej Polsce! Są finansowane z Funduszu Sprawiedliwości, którego Dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Zatrudnieni tam specjaliści oferują wsparcie prawne, psychologiczne i materialne.

FUNDUSZ SPRAWIEDLIWOŚCI

Wypadek, którego ofiarą stała się pani Kasia to jeden z niemały – niestety – szablony przykład takich zdarzeń. Pijany kierowca ciężarówki najechał na samochód osobowy, którego pasażerką była pani Kasia. Na skutek wypadku, kobieta doznała licznych ran klatki piersiowej oraz skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa.

Konieczne stało się leczenie i kosztowna rehabilitacja. Pani Kasia jednak uznała, że najbardziej potrzebuje wsparcia psychologicznego, bo od czasu wypadku źle sypia, pojawiły się u niej stany lękowe i depresyjne. Poszukując pomocy, zgłosiła się do Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem, gdzie otrzymała wsparcie psychologa.

Pani Kasia obawiała się, że przedłużający się czas rekonwalescencji sprawi, że straci pracę i nie będzie w stanie utrzymać mieszkania czy nawet w ogóle straci środki do życia. Otrzymała więc odpowiednią pomoc materialną, dzięki której może spokojnie dochodzić do zdrowia.

Pomoc realna i potrzebna

Takich historii jest bardzo wiele.

Tylko w tym roku z pomocy dostępnej w placówkach Funduszu Sprawiedliwości skorzystało ponad 300 ofiar wypadków samochodowych, spowodowanych między innymi przez nietrzeźwych kierowców. Warto tu przypomnieć, że prowadzenie pod wpływem alkoholu jest w świetle prawa przestępstwem.

- Dzięki środkom Funduszu Sprawiedliwości zainaugurowano kampanię społeczną, której celem była ochrona, przede wszystkim dzieci, przed wypadkami na drogach. To pierwsza tego typu akcja, dzięki której kamizelki odbłaskowe trafiły za darmo do 3 milionów dziewczynek i chłopców, ze szkół podstawowych w całej Polsce. – wyjaśnia Marcin Romanowski, wiceminister sprawiedliwości. – Fundusz Sprawiedliwości zadbał o zdrowie i życie dzieci organizując akcję przekazania odbłaskowych kamizelek, zwiększając ich widoczność na drodze.

W specjalistycznych placówkach Funduszu Sprawiedliwości, pokrzywdzeni i ich rodziny mogą skorzystać z pomocy prawnej,

psychologicznej oraz materialnej. Specjaliści pomagają

w tak różnych sprawach jak pisanie pism i wniosków urzędowych, znalezienie bezpiecznego schronienia, uzyskanie dofinansowania do przekwalifikowania zawodowego itp.. Z pieniędzy Funduszu Sprawiedliwości finansowany może być zakup ubrań i środków czystości.

Gdzie szukać pomocy?

Żeby skorzystać ze wsparcia wystarczy zgłosić się do jednej z ponad 300 punktów, które świadczą pomoc ofiarom przestępstw i ich rodzinom. Można przyjść osobiście, wysłać maila albo zadzwonić. Wszystkie potrzebne informacje, w tym adresy i kontakty do wszystkich placówek w całej Polsce są dostępne na interaktywnej mapie www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy/

Działa też ogólnopolska i całodobowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym pod nr 222 309 900, można również wysłać maila na: info@numeros.pl

(artykuł sponsorowany)

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego można zgłosić się m.in. do placówek, działających w ramach Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym, finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego Dysponentem jest Minister Sprawiedliwości:

- Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Bydgoszczy, ul. Krasickiego 19;
- Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Toruniu, Mickiewicza 49/49A.

REKLAMA

**ŻYJ BEZ
BÓLU KRĘGOSŁUPA**

mytnikconcept Method Massage Therapy

NOWOCZESNA SKUTECZNA METODA
USUWANIA BÓLU KRĘGOSŁUPA, STAWÓW I MIĘŚNI

**Gabinet Terapii Manualnej
Ludmiła Maciejewska zaprasza:
Golub-Dobrzyń, ul. Wojska Polskiego 3C**
(poprzedni budynek NZOZ Nasz Medyk)

Obowiązuje wcześniejsza rejestracja

882 787 070

www.polskiemasaze.pl

KamPio

Catering

f kamilakampio
661 054 084

ORGANIZUJEMY:
wesela, chrzciny, komunie, konsolacje (stypy),
spotkania okolicznościowe

POLECAMY:
dania mięsne, garmażeryjne, zupy,
ciasta i torty

Zakład i Dom Pogrzebowy

Stahnke

ul. Sportowa 3, Golub-Dobrzyń
tel. 56 683-37-56, kom. 509-333-147

Pełen zakres usług pogrzebowych
Przez całą dobę jesteśmy do Państwa dyspozycji

TYGODNIK REGIONU
GOLUBSKO-DOBZYŃSKIEGO

CGD

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Ofiary przemocy domowej nie są same.

Zobacz, gdzie zgłosić się po pomoc!

ARTYKUŁ SPONSOROWANY ▶ Tylko w tym roku z bezpłatnej pomocy Funduszu Sprawiedliwości skorzystało ponad 11 tysięcy osób dotkniętych przemocą domową. Każdy, kto doświadcza takiej przemocy, może się zgłosić po pomoc do placówek finansowanych przez Fundusz Sprawiedliwości. Zatrudnieni tam specjaliści oferują wsparcie prawne, psychologiczne i materialne.

Pani Agnieszka ma 38 lat. Jest matką czwórki dzieci. Od lat doświadcza przemocy ze strony nadużywającego alkoholu męża, który wszczynał awantury domowe, bił ją oraz groził pozbawieniem życia. W efekcie, pani Agnieszka od ponad roku leczy się na depresję, która jest bezpośrednią spowodowana zachowaniem męża.

W końcu kobieta odważyła się poprosić o pomoc i zgłosiła się do placówki finansowanej przez Fundusz Sprawiedliwości, którego Dysponentem jest Minister Sprawiedliwości Zbigniew Ziobro. Pani Agnieszka otrzymała bezpłatną pomoc prawną, dzięki której nie musiała już dłużej żyć pod jednym dachem z mężem-agresorem-alkoholikiem. Pani Agnieszka otrzymała też wsparcie materialne w postaci bonów żywnościowych i towarowych, które mogła przeznaczyć na zakup odzieży, obuwia i środków czystości. Doradca zawodowy pomógł jej w wyborze kierunku dalszego rozwoju, a dzieci otrzymały wsparcie w nauce oraz sfinansowanie pobytu na koloniach.

Ze środków Funduszu Sprawiedliwości otrzymała też dopłatę do leków, które przyjmowała w związku z depresją.

Pomoc realna i potrzebna

Takich historii jest bardzo wiele.

W Polsce – według policyjnych statystyk – każdego roku przemocy domowej doświadcza aż ćwierć miliona osób, w większości kobiet, dzieci czy osób starszych. W rzeczywistości pokrzywdzonych może być jeszcze więcej, ponieważ ofiary często boją się sprawców przemocy, z którymi mieszkają pod jednym dachem. Obawiają się także reakcji rodziny oraz wstydu przed znajomymi – unikają więc zgłaszania przypadków przemocy organom ścigania.

Sytuacja zmieniła się po wejściu w życie ustawy antyprzemocowej, która ukróciła bezkarność oprawców i – między innymi – dała możliwość Policji oraz Żandarmerii Wojskowej wydania zakazu zbliżenia się ich do miejsc zamieszkania ofiar, co daje pokrzywdzonym czas na podjęcie innych działań. W tym czasie często pokrzywdzeni trafiają właśnie do

placówek Funduszu Sprawiedliwości

– Widzimy pozytywne zmiany po wprowadzeniu pierwszej ustawy antyprzemocowej przed dwoma laty. Poziom bezpieczeństwa ofiar przemocy domowej znacząco wzrósł. Pokazują to liczby. Około 10 procent policyjnych interwencji, skutkuje natychmiastowym wdrożeniem zakazu zbliżenia się sprawcy do mieszkania pokrzywdzonego. To również prawie 6 tysięcy spraw, a przede wszystkim kilka tysięcy osób, które dzięki temu skutecznym reformom poczuły się bezpieczne. To prawdziwy powód do satysfakcji – komentuje Marcin Romanowski, wiceminister sprawiedliwości.

Obecnie procedowana jest nowelizacja ustawy, jeszcze bardziej rozszerzająca pomoc dla osób doświadczających przemoc domową. To wciąż jedno z przestępstw najczęściej zgłaszanych do placówek funduszu. Od stycznia tego roku z pomocy skorzystało ponad 11 tysięcy osób dotkniętych przemocą domową, znacząca większość zgłosiła się osobiście, ponad 600 – za pośred-

nictwem całodobowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym.

Naszym celem jest stworzenie takiego systemu, który będzie gwarantował sprawne wsparcie osób pokrzywdzonych przestępstwem. Wsparcie musi być odpowiednio dobrane do indywidualnych potrzeb – jest to przede wszystkim wsparcie prawne, psychologiczne, medyczne, materialne – wyjaśnia Marcin Romanowski, wiceminister sprawiedliwości. – To pomoc, co warto podkreślić, w całości finansowana przez Fundusz Sprawiedliwości, na który składają się sami przestępcy. Fundusz rozporządza pieniędzmi, które sądy zasądzą od sprawców przestępstw, czyli pochodzą one z kieszeni ludzi, którzy wyrządzili krzywdę innym. Teraz te środki służą temu, by czynić dobro, między innymi właśnie w placówkach Funduszu Sprawiedliwości.

W specjalistycznych placówkach, pokrzywdzeni i ich rodziny mogą skorzystać z całkowicie bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej oraz materialnej. Specjaliści tam zatrudnieni pomagają w różnych

sprawach, takich jak pisanie pism i wniosków urzędowych, znalezienie bezpiecznego schronienia, uzyskanie dofinansowania do przekwalifikowania zawodowego itp. Z pieniędzy Funduszu Sprawiedliwości finansowany może być zakup ubrań oraz środków czystości.

Od 2019 roku ze wsparcia Funduszu Sprawiedliwości wsparcie otrzymało ponad 192,6 tys. osób!

Gdzie szukać pomocy?

Żeby skorzystać ze wsparcia wystarczy zgłosić się do jednej z ponad 300 punktów uruchomionych w całej Polsce, które świadczą pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom. Można przyjść osobiście, wysłać maila albo zadzwonić. Wszystkie potrzebne informacje, w tym adresy i kontakty są dostępne na interaktywnej mapie www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy/

Działa też ogólnopolska i całodobowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym pod nr 222 309 900, można również wysłać maila na: info@numerosos.pl

(artykuł sponsorowany)

Artykuł Sponsorowany

Tysiące dzieci ofiarami przemocy.

Zobacz, gdzie zgłosić się po pomoc!

Tylko w tym roku z bezpłatnego wsparcia Funduszu Sprawiedliwości skorzystało niemal 7 tysięcy osób poniżej 18 roku życia. To ofiary przestępstw, w tym przemocy domowej. Dzieci również mogą otrzymać bezpłatne wsparcie, zależne od ich potrzeb. W całej Polsce działa ponad 300 placówek, do których można zgłosić się po pomoc. Są one finansowane ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego Dysponentem jest Minister Sprawiedliwości Zbigniew Ziobro.

Kacper ma 10 lat. Po rozstaniu rodziców pozostał pod opieką matki. Któregoś dnia, wezwani do interwencji policjanci odkryli, że podczas libacji alkoholowej, jaką matka zorganizowała wraz ze swoim nowym partnerem, chłopiec chował się w... piwnicy. Jak się wkrótce okazało, nie był to pierwszy raz.

Decyzją sądu rodzinnego opiekę nad chłopcem przejął ojciec. Wkrótce

zgłosił się on do Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem, szukając wsparcia dla swojego syna.

Kacper, który doświadczył wielu trudnych sytuacji w domu matki. W ośrodku otrzymał natychmiastowe wsparcie psychologiczne. Miał zaburzone poczucie bezpieczeństwa, problemy z emocjami i odnalezieniem się w nowej sytuacji, bo musiał

zmienić nie tylko miejsce zamieszkania, ale też całe środowisko rówieśnicze. W placówce Funduszu Sprawiedliwości, doświadczeni specjaliści zaopiekowali się Kacprem.

Pomoc realna i potrzebna

Takich historii jest bardzo wiele.

Tylko w tym roku z pomocy placówek Funduszu Sprawiedliwości w całej Polsce skorzystało niemal 7 tysięcy dzieci i młodzieży!

Naszym celem jest stanie po stronie słabszych i bezbronnych. Uruchomiony długofalowy system pomocy gwarantuje sprawne wsparcie dla ofiar przestępstw, odpowiednio dobrane do ich indywidualnych potrzeb – wyjaśnia Marcin Romanowski, wiceminister sprawiedliwości. – Pomoc dla dzieci i młodzieży dostępna w ramach Funduszu Sprawiedliwości jest kompleksowa i zróżnicowana. To wsparcie jest niezwykle istotne, zwłaszcza w przypadku gdy ofiarami przestępstw są najmłodsi. Traumatyczne przeżycia wymagają udzielenia im niezwłocznej pomocy prawnej, psychologicznej oraz często lekarskiej.

W specjalistycznych placówkach, pokrzywdzeni i ich rodziny mogą skorzystać z całkowicie bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej oraz materialnej. Specjaliści pomagają w różnych sprawach takich jak pisanie pism i wniosków urzędowych, znalezienie bezpiecznego schronienia, uzyskanie dofinansowania do

przekwalifikowania zawodowego itp.. Z pieniędzy Funduszu Sprawiedliwości finansowany może być zakup ubrań i środków czystości, a nawet koszty opieki nad dzieckiem.

Od 2019 roku ze wsparcia Funduszu Sprawiedliwości wsparcie otrzymało ponad 192,6 tys. osób!

Gdzie szukać pomocy?

Żeby skorzystać ze wsparcia wystarczy zgłosić się do jednego z ponad 300 punktów Funduszu Sprawiedliwości, które świadczą pomoc ofiarom przestępstw i ich rodzinom. Można przyjść osobiście, wysłać maila albo zadzwonić. Wszystkie potrzebne informacje, w tym adresy i kontakty do placówek w całej Polsce są dostępne na interaktywnej mapie www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy/

Działa też ogólnopolska i całodobowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym pod nr 222 309 900, można również wysłać maila na: info@numerosos.pl

(artykuł sponsorowany)

FUNDUSZ
SPRAWIEDLIWOŚCI

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego można zgłosić się m.in. do placówek, działających w ramach Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym, finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego Dysponentem jest Minister Sprawiedliwości:

• Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Bydgoszczy, ul. Krasickiego 19;

• Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Toruniu, Mickiewicza 49/49A.

Nieuczciwy kredyt? Bezprawne odsetki?

Zobacz, gdzie zgłosić się po bezpłatną pomoc!

ARTYKUŁ SPONSOROWANY ▶ Tylko w tym roku z bezpłatnego wsparcia Funduszu Sprawiedliwości skorzystało ponad 2 tysiące ofiar oszustw i lichwy! Każdy, kto padł ofiarą takiego przestępstwa może się zgłosić do punktów pomocy, finansowanych przez Fundusz Sprawiedliwości. Zatrudnieni tam specjaliści oferują wsparcie prawne, psychologiczne i materialne.

Pani Alina chciała zrobić remont mieszkania, które odziedziczyła po swoich dziadkach. Niestety, niewiele zarabiała więc nie mogła tego zrealizować z własnych środków, a żaden bank nie chciał udzielić jej kredytu ze względu na niskie dochody. Zdesperowana kobieta znalazła w Internecie ofertę firmy, która udziela pożyczek bez żadnych formalności.

Niestety – był to początek bardzo poważnych kłopotów finansowych.

Po podpisaniu umowy okazało się, że termin spłaty kredytu to nie jest jeden rok, jak myślała pani Alina, a... 1 miesiąc! Po upływie miesiąca, firma pożyczkowa naliczyła gigantyczne odsetki, mimo, że kobieta przełała ustaloną kwotę na konto. Po kolejnych kilku miesiącach zaczęły przychodzić ponaglenia z firm windykacyjnych

na kwoty znacznie przekraczające wartość zaciągniętego kredytu. Wtedy pani Alina zdecydowała się poszukać pomocy. Znalazła informację o placówkach finansowanych przez Fundusz Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Zgłosiła się do jednej z nich. Zatrudniony w placówce prawnik poinformował kobietę o przysługujących jej prawach, pomógł w sporządzeniu odwołania od decyzji o zadłużeniu oraz o umorzeniu odsetek.

W ten sposób Pani Alina uwolniła się od nieuczciwych kredytodawców. Otrzymała również wsparcie materialne, w postaci bonów żywnościowych i zwrot kosztów podróży do lokalnego punktu pomocy pokrzywdzonym przestępstwem.

Pomoc realna i potrzebna

Takich historii jest bardzo wiele.

Tylko w tym roku z pomocy placówek Funduszu Sprawiedliwości uruchomionych w całej Polsce skorzystało ponad 2 tysiące osób dotkniętych przestępstwem oszustwa, w tym lichwy!

– Osoby pokrzywdzone przestępstwem, takim jak lichwa lub wyłudzenie, również mogą otrzymać bezpłatną i natychmiastową pomoc z Funduszu Sprawiedliwości – wyjaśnia Marcin Romanowski, wiceminister sprawiedliwości. – Naszym celem jest stworzenie długofalowego systemu pomocy, który będzie gwarantował sprawne wsparcie dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, odpowiednio dobrane do indywidualnych potrzeb tych osób.

W tych specjalistycznych placówkach, pokrzywdzeni i ich rodziny mogą skorzystać z całkowicie bezpłatnej pomocy prawnej, psy-

chologicznej oraz materialnej. Specjaliści tam zatrudnieni pomagają w różnych sprawach, takich jak pisanie pism i wniosków urzędowych, znalezienie bezpiecznego schronienia, uzyskanie dofinansowania do przekwalifikowania zawodowego itp. Z pieniędzy Funduszu Sprawiedliwości finansowany może być zakup ubrań i środków czystości.

To bezpłatne wsparcie, co warto podkreślić, jest w całości finansowane przez Fundusz Sprawiedliwości, na który składają się sami przestępcy – powiedział Marcin Romanowski, wiceminister sprawiedliwości. – Fundusz rozporządza pieniędzmi, które sądy zasądzają od sprawców przestępstw, czyli pochodzą one z kieszeni ludzi, którzy wyrządzili krzywdę innym. Teraz te środki służą temu, by czynić dobro, między innymi właśnie w placówkach Funduszu Sprawiedliwości.

Od 2019 roku ze wsparcia Funduszu Sprawiedliwości wsparcie otrzymało ponad 192,6 tys. osób!

Gdzie szukać pomocy?

Żeby skorzystać ze wsparcia wystarczy zgłosić się do jednego z ponad 300 punktów finansowanych przez Fundusz Sprawiedliwości. Świadczą pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom. Można przyjść osobiście, wysłać maila albo zadzwonić. Wszystkie potrzebne informacje, w tym adresy i kontakty do wszystkich placówek w całej Polsce są dostępne na interaktywnej mapie www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy/

Działa też ogólnopolska i całodobowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym pod nr 222 309 900, można również wysłać maila na: info@numerosos.pl

(artykuł sponsorowany)

Artykuł Sponsorowany

Masz spłacić kredyt, którego nie zaciągnąłeś?

Zobacz, gdzie zgłosić się po bezpłatną pomoc!

Tylko w tym roku z bezpłatnego wsparcia Funduszu Sprawiedliwości skorzystało ponad 2 tysiące ofiar oszustw finansowych. Każdy, kto padł ofiarą takiego przestępstwa, może się zgłosić do punktów pomocy działających w całej Polsce! Są finansowane ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego Dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Zatrudnieni tam specjaliści oferują wsparcie prawne, psychologiczne i materialne.

Kiedy pani Beata dowiedziała się o tym, że bank żąda od niej spłaty kredytów, których nigdy nie zaciągnęła, była w prawdziwym szoku. Jej konto zostało zablokowane i z dnia na dzień została bez środków do życia.

Jak się okazało, pani Beata została oszukana przez pracownika banku, która zaciągnęła na jej dane osobowe kilka kredytów, a pieniądze...wydała! Przez kilka miesięcy bank czekał na spłatę, a gdy się nie doczekał – wysłał pisma ponaglające i zabezpieczył środki, które pani Beata miała na koncie.

W tej sytuacji, pokrzywdzona kobieta zwróciła się do jednej z placówek finansowanych przez Fundusz Sprawiedliwości, gdzie udzielono jej

pomocy prawnej, mającej na celu wyjaśnienie sprawy i odblokowanie pieniędzy na koncie. To jednak długa procedura, a pani Beata nadal pozostawała bez pieniędzy. W ramach Funduszu Sprawiedliwości otrzymała więc pomoc materialną, w tym bony żywnościowe i odzieżowe oraz dofinansowanie do czynszu. Kobięcie udzielono również wsparcia psychologicznego, bo wskutek całej sytuacji żyje w ciągłym lęku, że sprawa może się powtórzyć.

Pomoc realna i potrzebna

Takich historii jest bardzo wiele.

Tylko w tym roku z pomocy placówek Funduszu Sprawiedliwości uruchomionych w całej Polsce skorzystało ponad 2 tysiące osób do-

tkniętych przestępstwem oszustwa!

– Naszym celem jest stworzenie takiego systemu, który będzie gwarantował sprawne wsparcie osób pokrzywdzonych przestępstwem. Wsparcie musi być odpowiednio dobrane do indywidualnych potrzeb tych osób – jest to przede wszystkim wsparcie prawne, psychologiczne, medyczne, materialne – wyjaśnia Marcin Romanowski, wiceminister sprawiedliwości. – To pomoc, co warto podkreślić, w całości finansowana przez Fundusz Sprawiedliwości, na który składają się sami przestępcy. Fundusz rozporządza pieniędzmi, które sądy zasądzają od sprawców przestępstw, czyli pochodzą one z kieszeni ludzi, którzy wyrządzili

krzywdę innym. Teraz te środki służą temu, by czynić dobro, między innymi właśnie w placówkach Funduszu Sprawiedliwości.

W specjalistycznych placówkach Funduszu Sprawiedliwości, pokrzywdzeni i ich rodziny mogą skorzystać z pomocy prawnej, psychologicznej oraz materialnej. Specjaliści pomagają

w tak różnych sprawach jak pisanie pism i wniosków urzędowych, znalezienie bezpiecznego schronienia, uzyskanie dofinansowania do przekwalifikowania zawodowego itp.. Z pieniędzy Funduszu Sprawiedliwości finansowany może być zakup ubrań i środków czystości.

Od 2019 roku ze wsparcia Fun-

duszu Sprawiedliwości wsparcie otrzymało ponad 192,6 tys. osób!

Gdzie szukać pomocy?

Żeby skorzystać ze wsparcia wystarczy zgłosić się do jednej z ponad 300 punktów, które świadczą pomoc ofiarom przestępstw i ich rodzinom. Można przyjść osobiście, wysłać maila albo zadzwonić. Wszystkie potrzebne informacje, w tym adresy i kontakty do wszystkich placówek w całej Polsce są dostępne na interaktywnej mapie www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy/

Działa też ogólnopolska i całodobowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym pod nr 222 309 900, można również wysłać maila na: info@numerosos.pl

(artykuł sponsorowany)

**FUNDUSZ
SPRAWIEDLIWOŚCI**

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego można zgłosić się m.in. do placówek, działających w ramach Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym, finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego Dysponentem jest Minister Sprawiedliwości:

• Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Bydgoszczy, ul. Krasickiego 19;

• Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Toruniu, Mickiewicza 49/49A.

Mikołajkowy bieg w Zbójnie

WYDARZENIE ▶ W niedzielę (4 grudnia) w gminie Zbójno odbyła się 5. edycja Rodzinnych Mikołajek, która zgromadziła pasjonatów biegania i nordic walking z całego regionu. Na starcie pojawili się zawodnicy z Golubia-Dobrzynia, Rypina, Lipna, Włocławka, Torunia, Brodnicy i wielu innych miejscowości

Zanim biegacze stanęli na linii startu, od rana przy kościołach znajdujących się na terenie gminy można było zakupić ciasta i inne słodkości, które przygotowali mieszkańcy gminy oraz uczniowie. Dochód z ich sprzedaży zostanie przeznaczony na przygotowanie świątecznych paczek dla seniorów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Następnie punktualnie o godz. 12:00 na boisku zebrały się dzieci w czerwonych czapkach, aby uczestniczyć w zabawie. Każdy uczestnik biegu otrzymał czapkę mikołaja i pamiątkowy medal. Po biegu na wszystkich czekała ciepła zupa. Tego dnia w szkole pojawił się mikołaj, a pani mikołajowa wprowadziła wszystkich uczestników w magię świąt i zaprosiła dzieci do zabawy. Poza tym najmłodsi mogli zdobyć pierniki, skorzystać z dmuchanego placu zabaw, a potem wraz z rodzicami zrobić zdjęcie w fotobudce.

O godzinie 13:00 na boisku pojawili się dorośli uczestnicy bie-

gów i nordic walking (około 160 osób). Uroczystego otwarcia biegu dokonała wójt Katarzyna Kukielska wspólnie z podkomisarzem Zbigniewem Blonkowskim z Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu. Następnie gość specjalny niedzielnego wydarze-

nia Marcin Wąsik, znany komik z Chełmży, zaprosił wszystkich do wspólnej zabawy. Start poprzedziła rozgrzewka poprowadzona przez instruktora fitness Kamila Kowalskiego. Uczestnikom na trasie towarzyszył duch walki i świąteczny nastrój. Gro z nich pobiegło

w przebraniu Św. Mikołaja.

– Tegoroczna edycja zgromadziła miłośników sportu z całego województwa – podkreśla Katarzyna Kukielska, wójt gminy Zbójno. – Na trasie gościliśmy przedstawicieli grup m.in. Serce Nordica Włocławek, Zabieganych Czerniko-

wo, ZawszeDoCelu Golub-Dobrzyń, Golubskiego Towarzystwa Rowerowego, Endo Golub-Dobrzyń, Klubu Biegacza z Rypina, Razem Trenujemy Sport, Agrolok Team z Golubia, WKB z Włocławka i wielu innych klubów. Wszystkim dziękujemy za okazane serca. Przygotowania do tegorocznej edycji mikołajek to praca i wysiłek wielu osób. Dziękujemy przede wszystkim dyrekcji, pracownikom, radzie rodziców, rodzicom i uczniom szkół: Zespołu Szkół w Zbójnie, Szkole Podstawowej w Klonowie, Szkole Podstawowej w Rużu, Zespołowi Szkół w Działyniu oraz Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Zbójnie. Wielkie podziękowania dla Komendy Powiatowej Policji z Golubia-Dobrzynia oraz przedstawicieli OSP z komendantem gminnym Dariuszem Mężykowskim na czele, za pomoc w zabezpieczeniu trasy. Dziękujemy wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowania tej edycji mikołajek.

(Szyw), fot. UGZ

Piłka nożna

Turniej ku pamięci

Turniej Szymańskiego i Klugiewicza w tym roku wygrała drużyna LKS Dąbrowa Chełmińska. Najlepszym zawodnikiem turnieju został Bartosz Wilkanowski z Jabłonowa Pomorskiego.

W niedzielę (4 grudnia) w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji w Golubiu-Dobrzyniu odbył się turniej pamięci tragicznie zmarłych piłkarzy klubu MKS Drwęca. Z meczu, który odbył się 27 lat temu, nie wróciło już dwoje naszych piłkarzy: Marek Klugiewicz i Przemysław Szymański.

Na ich cześć po dwóch la-

tach przerwy spowodowanej epidemią zorganizowane zostały zawody, w których udział wzięło 9 drużyn z regionu (LKS Dąbrowa Chełmińska, MKS Drwęca Golub-Dobrzyń junior i senior, Pogrom Zbójno, Sokół Radomin, Naprzód Jabłonowo, Radzynianka Radzyń Chełmiński, LZS Bobrowo, Flisak Złotaria).

Turniej od początku stał na

wysokim poziomie, a bezkonkurencyjna tego dnia okazała się drużyna, na co dzień występująca w lidze okręgowej, z Dąbrowy Chełmińskiej. Drugie miejsce zajął Naprzód Jabłonowo Pomorskie, a trzecie Pogrom Zbójno. Nagrodę dla najlepszego zawodnika turnieju otrzymał Bartosz Wilkanowski z Jabłonowa.

(Szyw), fot. UMGD

